

NR	ODPOWIEDZI / PRZYKŁADOWE ODPOWIEDZI	PUNKTY	MOJE PUNKTY
1	FP	1	
2	D	1	
3	B	1	
4	4.1. Głównym motywem zabójstwa Stolnika była urażona duma Jacka Soplicy, którego magnat traktował nieszczerze: udawał przyjaźń, dając mu jednocześnie do zrozumienia, że Jacek nie jest brany pod uwagę jako kandydat do ręki jego córki (którą Jacek skrycie bardzo kochał). 4.2. Jacek Soplica wstąpił do zakonu bernardynów i jako ksiądz przyjął nazwisko Robak. Był żołnierzem, m.in. w wojsku Napoleona. Działal jako emisariusz. Starał się odkupić wyrządzone krzywdy.	2	
5	Bohaterowie: Tadeusz Soplica i Zosia Horeszkówna; Asesor i Tekla Hreczeszanka (córka Wojskiego); Rejent i Telimena	1	
6	6.1. Autor lektury: Aleksander Fredro Tytuł lektury: <i>Zemsta</i> 6.2. Bohaterowie zarówno <i>Zemsty</i>, jak i <i>Pana Tadeusza</i> toczyli spór. W epopei przedmiotem konfliktu był zamek, a w dramacie – mur. W obu przypadkach historia zakończyła się pomyślnie – spory zostały zażegnane, a zawarcie zgody przypieczętowane małżeństwami.	2	
7	PF	1	
8	C	1	
9	B	1	
10	D	1	
11	Zaproszenie W imieniu Szkolnej Sekcji Teatralnej serdecznie zapraszam wszystkich uczniów na premierę spektaklu „Spór o zamek” opartego na motywach utworu „Pan Tadeusz” Adama Mickiewicza. Przedstawienie odbędzie się 20 czerwca 2020 r. o godzinie 18.00 w bibliotece szkolnej. Zachęcam wszystkich do poznania pełnej emocji historii zamku pewnego magnata. Będzie o niespełnionej miłości, zabójstwie i o zdradzie, która zdradą nie była. Po spektaklu przewidziany słodki poczęstunek. Serdecznie zapraszam XYZ Szkolna Sekcja Teatralna	3	
12	1D, 4A, 6B	2	
13	FP	1	
14	C	1	
15	BC	1	
16	FP	1	
17	C	1	
PODSUMUJ			

NR	ODPOWIEDZI / PRZYKŁADOWE ODPOWIEDZI	PUNKTY	MOJE PUNKTY
18	Arystoteles zachęca do tego samego, o czym pisze Janina Kos – do wybaczenia. Podkreśla jednocześnie, że ludzkie życie jest kruche i powinniśmy jak najszybciej załatwić nasze sprawy. Według artykułu wybaczenie wpływa pozytywnie na wiele aspektów naszego życia, zarówno na nasz umysł, jak i ciało. Chowanie urazy sprawia więc, że nie czujemy się tak dobrze, jak moglibyśmy. Życie bez wybaczenia, nie dość, że będzie po prostu przykre dla nas i ludzi i z naszego otoczenia, to jeszcze będzie przepełnione problemami zdrowotnymi, których moglibyśmy uniknąć. Dlatego, według Arystotelesa i Janiny Kos, warto wybaczać! <u>lub</u> Cytat Arystotelesa nie łączy się z treścią artykułu Janiny Kos. Starożytny filozof ukazuje inny wymiar wybaczenia. Porusza problematykę filozoficzną. Wspomina, że ludzki żywot jest krótki, więc powinniśmy żyć, kierując się zasadami etyki, by niczego nie żałować. Janina Kos ukazuje mechanizmy wybaczenia, jego korzyści dla umysłu i ciała, ale nie skupia się na jego wymiarze etycznym i filozoficznym.	1	
19	Numer kubka: 1 Tytuł utworu: <i>Pan Tadeusz</i> Wyjaśnienie: Grafika nawiązuje do wątku o sporze Asesora i Rejenta, który byli właścicielami chartów: Sokoła i Kusego. Kłócono się o to, który pies lepiej sprawdza się na polowaniu. Rozwiązać to miała pogoń za zającem, któremu jednak udało się uciec. Ostatecznie konflikt rozwiązany został w dniu zaręczyn. Numer kubka: 2 Tytuł utworu: <i>Dziady</i> cz. II Wyjaśnienie: Grafika przedstawia Zosię, ducha dziewczyny ze wsi, która za życia nie zaznała trosk ani szczęścia. Żyła marzeniami, a nie dbała o realną codzienność. Za karę błąka się między światem żywych i umarłych. Poucza, że ten, kto żyje w oderwaniu od świata, nie może dostać się do nieba. Numer kubka: 3 Tytuł utworu: <i>Świtezianka</i> Wyjaśnienie: Grafika przedstawia atrybuty związane z bohaterami utworu. Wianek plotła dziewczyna z kwiatów, które dostawała od młodzieńca. W międzyczasie karmiła swojego ukochanego malinami z kosza. Numer kubka: 4 Tytuł utworu: <i>Reduta Ordona</i> Wyjaśnienie: Grafika przedstawia armatę – co nawiązuje do początku utworu („Wstąpiłem na działo / I spojrzałem na pole; dwieście armat grzmiało”) oraz do faktu, że Ordon wysadził redutę i skład broni, nie chcąc się poddać i oddać wrogowi amunicji.	2	
20	Wypracowanie	20	
RAZEM		45	

PRZYKŁADOWE WYPRAWOWANIA

Temat 1.

Wyobraź sobie, że przeniosłeś się do świata lektury, w której bohaterowie toczą spór. Napisz opowiadanie o tym, jak starałeś się przekonać wybranego bohatera, że warto wybaczać, a chowanie urazy jest bezcelowe. Twoje wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz treść lektury.

200 słów

Kiedy otworzyłem oczy, nie mogłem wierzyć w to, co widzę. Byłem ubrany w strój szlachecki i siedziałem na kamiennej ławce, przed sobą miałem zamek. Dostrzegłem mur, który nie był w najlepszym stanie. Obok niego porozrzucane były narzędzia, z pewnością należące do murarzy.

– To wygląda jak scenografia do *Zemsty* Aleksandra Fredry... – wyszeptałem sam do siebie.

Kiedy tak nie mogłem nadziwić się temu, co widzę, z zadumy wyrwał mnie głos.

– Widzisz, młodzieńcze, jak to jest na tym świecie...

Szybko się odwróciłem. Obok mnie usiadł Cześnik Raptusiewicz! I do tego zachowywał się, jakby mnie znał.

– Widzę piękny zamek i zastanawiam się, dlaczego nie panuje w nim zgoda – postanowiłem odważnie podjąć temat. Stwierdziłem, że mam okazję do załagodzenia konfliktu.

Cześnik wyglądał na zaskoczonego moją śmiałością. Zacząłem się obawiać, że zaraz wyjdzie na wierzch jego gwałtowny temperament i będę musiał uciekać, gdzie pieprz rośnie, ale ku mojemu zaskoczeniu szlachcic westchnął tylko głośno.

– Zamek owszem piękny, ale zgoda z kimś pokroju Rejenta Milczka jest niemożliwa! – powiedział donośnie. – Nic nas nie łączy, jesteśmy od siebie tak różni, że nigdy się nie dogadamy. Jedyne, co mamy wspólne, to ten zamek. Czy ty, młodzieńcze, wiesz, że tak naprawdę on wcale nie jest spokojny i opanowany? Jest dwulicowy i fałszywy! – Cześnik aż poczerwieniał ze złości. Jednak trudno oszukać własny charakter.

Po postanowiłem się mimo to nie poddawać. Zapytałem, o co chodziło z murarzami. Cześnik opowiedział mi, że mur jest w kiepskim stanie. Mówił, że Rejent chciał zrobić mu na złość, wynajmując ludzi, którzy naprawią mur. Do tego Milczek zmusił ich później do podpisania fałszywych zeznań.

– Powinien pan pamiętać, że zgoda buduje. Najważniejsze jest to, żeby żyć dobrze z ludźmi, którzy nas otaczają, szanować ich, tolerować różnice i wybaczać drobne błędy. Wie pan, że wybaczenie ma bardzo pozytywny wpływ na zdrowie? – próbowałem przekonać Cześnika.

– Och, doprawdy? – spojrzał na mnie z zaciekawieniem. – W moim wieku przydałoby się pomyśleć o zadbanie o zdrowie.

Czułem, że jestem blisko przekonania szlachcica choć w małym stopniu do tego, by zastanowił się nad swoim postępowaniem. Postanowiłem przytoczyć najcięższy argument.

– Uważam, że powinien pan zaprzestać kłótni z sąsiadem. Musi pan to zrobić dla swojej bratanicy Klary. Przecież ona jest zakochana w Waławie, synu Rejenta. Niezgoda nie może stać na drodze zakochanym. Przecież to niedorzeczne, żeby ryzykować unieszczenie dwóch młodych, zakochanych osób w imię sporu o mur! – powiedziałem i sam przestraszyłem się swojej stanowczości.

Cześnik wstał i spojrzał na mnie gniewnie. Zaraz jednak rysy jego twarzy złagodniały.

– Myślę, że możesz mieć rację, młodzieńcze. Muszę to wszystko przemyśleć raz jeszcze – rzekł, odwrócił się na pięcie i mamrocząc, ruszył przed siebie. Myślę, że mogło mi się udać przekonać Cześnika do zgody. A przynajmniej sprawiłem, że spojrzy na niektóre sprawy z innej perspektywy.

1. **Realizacja tematu wypowiedzi:** 2 pkt. – forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu – opowiadanie; zostały uwzględnione pozostałe elementy polecenia – uczeń odwołuje się do lektury obowiązkowej i udowadnia znajomość całości tekstu; wypowiedź w całej pracy dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
2. **Elementy retoryczne:** 5 pkt. – historia jest rozwinięta i spójna; uczeń porządkuje wypowiedź – przytacza wydarzenia z lektury i wyciąga wnioski.
3. **Kompetencje literackie i kulturowe:** 2 pkt. – funkcjonalne wykorzystanie tekstu lektury obowiązkowej; poprawność rzeczowa.
4. **Kompozycja tekstu:** 2 pkt. – zgodna z formą wypowiedzi, wypowiedź spójna i logiczna, podzielona na funkcjonalne, graficznie wyodrębnione akapity, ma wstęp, rozwinięcie i zakończenie.
5. **Styl:** 2 pkt. – odpowiedni do treści i formy wypowiedzi, jednolity.
6. **Język:** 4 pkt. – szeroki zakres środków językowych (zróżnicowana składnia, leksyka) umożliwiających pełną i swobodną realizację tematu.
7. **Ortografia:** 2 pkt. – praca bez błędów ortograficznych.
8. **Interpunkcja:** 1 pkt. – praca bez błędów interpunkcyjnych.

Uwaga!
Za wypracowanie można
zdobyć aż 20 punktów.

Temat 2.

Jacek Soplica zasłużył na przywrócenie dobrego imienia. Czy się z tym zgadzasz? Napisz rozprawkę, w której udowodnisz swój punkt widzenia. Wypracowanie powinno dowodzić, że znasz wybrane księgi *Pana Tadeusza*.

200 słów

Jacek Soplica to jeden z tych bohaterów, którzy nie mieli szczęścia w życiu. Jego losy, na skutek przypadku, potoczyły się złym torem. Był zakochany w Ewie Horeszko. Choć kobieta odwzajemniała uczucie, jej ojciec, Stolnik, nie miał zamiaru zgodzić się na ten związek. Na skutek nieszczęśliwego zbiegu okoliczności Stolnik zginął z ręki Jacka. W taki sposób mężczyzna stracił szansę na miłość oraz dobre imię. Moim zdaniem jednak, biorąc pod uwagę jego późniejsze czyny, Jacek Soplica zasłużył na wybaczenie i publiczną rehabilitację.

Po pierwsze należy pamiętać, że Jacek Soplica cierpiał z powodu niespełnionej miłości. Był zakochany z wzajemnością, ale Stolnik, chociaż zdawał sobie sprawę z sytuacji, nie myślał pozwolić na ten związek. Mimo to trzymał Jacka blisko siebie, chciał, by był po jego stronie, zapraszał do siebie i żartował z nim. Śmiało można takie zachowanie nazwać testowaniem granic, prowokowaniem. Mimo to Jacek nie miał złych intencji. Fakt, że uniósł broń, był spowodowany impulsem, gniewem; a broń wypaliła przez przypadek. Nie można zapominać, że wszyscy jesteśmy ludźmi, mamy uczucia i pewne granice, których przekroczenie skutkuje działaniem bez zastanowienia.

Jacek Soplica zasłużył na rehabilitację też z powodu swoich późniejszych działań. Wiedział, że postąpił źle, rozumiał, że przyjdzie mu żyć z łatką mordercy. Dlatego uciekł z kraju, przyjął imię „Robak” i rozpoczął działalność jako emisariusz. Dostarczał wojskową korespondencję, brał udział w bitwie w wąwozie Somosierra w Hiszpanii. Był więziony w rosyjskich i austriackich więzieniach. Ponadto, co najważniejsze, przygotowywał powstania na Litwie. Odbił całą długą i niezwykle trudną tułaczą podróż. Chciał odkupić swoje winy, dlatego podjął trud pracy dla ojczyzny. Zrezygnował z życia prywatnego i własnej tożsamości, żył w ubóstwie i spełniał patriotyczny obowiązek.

Jak wiemy, Jacek Soplica powrócił do Soplicowa, aby pokierować losem swojego syna Tadeusza. Ukryty pod bernardyńskim kapturem starał się doprowadzić do porządku życie swojej rodziny, na której też odbijały się jego błędy. Chciał, by jego syn, któremu nie zapewnił szczęśliwego dzieciństwa, podjął właściwe decyzje w życiu dorosłym i miał dobre, szczęśliwe życie. Dzięki działaniom księdza Robaka, Tadeusz zaręczył się z ukochaną Zosią, a zwaśnione rody Sopliców i Horeszków po latach sporu pogodziły się.

Moim zdaniem Jacek Soplica zrobił wszystko, co mógł, aby naprawić błędy swojej młodości. Zrezygnował z normalnego życia, ciężko pracował dla poprawy sytuacji w ojczyźnie. Udało mu się odzyskać wiele straconych szans i pokierować losem syna, aby osiągnął szczęście, którego on sam nie miał. Uważam, że jeśli ważylibyśmy czyny Jacka Soplicy, te dobre i szlachetne znacznie przeważałyby błędy, dlatego zasłużył na rehabilitację.

Uwaga!
Za wypracowanie
można zdobyć aż
20 punktów.

1. **Realizacja tematu wypowiedzi:** 2 pkt. – forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu – rozprawka; zostały uwzględnione pozostałe elementy polecenia – uczeń odwołuje się do lektury obowiązkowej i udowadnia znajomość losów danej postaci; wypowiedź w całej pracy dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
2. **Elementy retoryczne:** 5 pkt. – pogłębiona analiza problemu; uczeń porządkuje wypowiedź – przytacza trzy argumenty i ilustruje je przykładami.
3. **Kompetencje literackie i kulturowe:** 2 pkt. – funkcjonalne wykorzystanie tekstu lektury obowiązkowej; poprawność rzeczowa.
4. **Kompozycja tekstu:** 2 pkt. – zgodna z formą wypowiedzi, wypowiedź spójna i logiczna, podzielona na funkcjonalne, graficznie wyodrębnione akapity, ma wstęp, rozwinięcie i zakończenie.
5. **Styl:** 2 pkt. – odpowiedni do treści i formy wypowiedzi, jednolity.
6. **Język:** 4 pkt. – szeroki zakres środków językowych (zróżnicowana składnia, leksyka) umożliwiających pełną i swobodną realizację tematu.
7. **Ortografia:** 2 pkt. – praca bez błędów ortograficznych.
8. **Interpunkcja:** 1 pkt. – praca bez błędów interpunkcyjnych.